

live

בפייסבוק
ובאתר המכון
vanleer.org.il

בזכות המבוכה ובזכות הטיח: שמרנות למתלבטים, לספקנים ולכופרים בעיקר

הרצאתו של אסף שגיב

המרכזי האקדמי שלם;
מכון ון ליר בירושלים

מנחה: ד"ר פניני איפרגן
אוניברסיטת בר-אילן ומרכז שפינוזה
במכון ון ליר בירושלים

האם קיים מחנה שמרני בפוליטיקה הישראלית? בניגוד לרושם הרווח, אין זו שאלה טריוויאלית והתשובה עליה רחוקה מלהיות "כן" מהדהד. התיוג השגור של שדרות רחבות בימין הישראלי כ"שמרניות" נשען על ניכוסה של תווית זו בידי חוגים אורתודוקסיים ובידי רדיקלים מן הזן הלאומני-פופוליסטי, ועל זיהוי כמעט מוכני בין שמרנות ובין השקפות אנטי-פרוגרסיביות קיצוניות. ואולם, כפי שניזכר, הן סנגוריה הנלהבים של השמרנות מימין הן מנאציה החריפים משמאל נוטים לאמץ תמונה חלקית ומסולפת של צורה פוליטית זו, בהשפעתו של מודל חיקוי אמריקני חדש יחסית ובעייתי, ומתעלמים מן היסודות הספקניים והפרגמטיים שיצקו לתוכה שמרנים בריטים ואירופים.

יסודות אלו יעמדו במוקד ההרצאה, שבה אנסה לחלץ תווים כלליים של תפיסת עולם שמרנית מהקשרים היסטוריים ותרבותיים שונים, להבהיר באילו מובנים מהותיים היא נבדלת מן האידיאולוגיות הדוגמטיות המזדהות כיום בשמה, להתחקות על כמה מגלגוליה בשיח ההלכתי ובמחשבה המדינית היהודית, ולבסוף - להראות מדוע חברה דמוקרטית מורכבת ורב-תרבותית כישראל עשויה למצוא דווקא בפוליטיקה שמרנית - ולא במרשמים הליברליים השנויים במחלוקת - מזור נחוץ מאוד לתחלואי הקנאות והפלגנות המייסרים אותה.

